

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/15/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514204466
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8514204466.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava 26, IČO: 35 792 752, právne zastúpeným Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516 proti žalovanému D. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. U. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, Šafárikovo nám. 7, Bratislava, IČO: 42362962, právne zastúpeného JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom AK, Dobrovičova 13, Bratislava, o zaplatenie 340 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa, č.k. 5C 230/2014-65 zo dňa 18.11.2015, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka.

Žalobca n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania a vedľajšiemu účastníkovi sa ich náhrada n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Žalobcovi uložil povinnosť uhradiť vedľajšiemu účastníkovi Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo nám. 7, Bratislava trovy konania vo výške 69,90 eur na účet právneho zástupcu JUDr. Bohdana Jakubisa, advokáta, so sídlom v Dobrovičova 13, Bratislava, vedený v U., a. s., č. účtu XXXXXXXXXXXX/XXXX do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vychádzal zo zistenia, že zmluva o RÚ č. XXXXXXXXXXXX uzatvorená medzi účastníkmi konania dňa 11.12.2008 sa považuje za úver bezúročný a bez poplatkov, teda žalobca má právo len na vrátenie skutočne vyplatenéj sumy, pričom odporca mu uhradil 470,22 eur, t.j. o 165,23 eur viac ako mu bolo vyplatené. Na základe uvedeného súd návrh celkom zamietol, a to aj v časti uplatňovanej istiny, aj v časti uplatňovaného úroku z omeškania.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 O.s.p. a podľa 142 ods. 1 O. s. p.. Žalovaný má právo na náhradu trov konania, keďže žalobca zavinil zastavenie konania v časti istiny 100 eur a v prevyšujúce časti ako úspešný účastník konania má právo na náhradu trov konania, ale žiadne trovy konania si neuplatňoval a zo spisu nevyplýva, aby mu nejaké trovy konania vznikli, preto mu ich súd nepriznal.

Trovy konania priznal aj vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na podporu žalovaného. Právny zástupca vedľajšieho účastníka podal vo veci vyjadrenie, ktoré bolo podkladom pre rozhodnutie súdu, teda vedľajší účastník na podporu žalovaného má právo na náhradu trov konania, a to trov právneho zastúpenia potrebných na účelne bránenie práva žalovaného, čo vyslovil vo viacerých rozhodnutia týkajúcich sa obdobných vecí aj Krajský súd Prešov. Právny zástupca vedľajšieho účastníka podaním doručeným súdu dňa 25.3.2015 uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 69,90 eur. Súd

vychádzal pri stanovení odmeny advokáta z hodnoty predmetu sporu 340 eur s príslušenstvom, pričom podľa § 10 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov je odmena za jeden úkon právnej služby vo výške 26,56 eur. Odmena v takejto výške patrí vedľajšiemu účastníkovi za 2 úkony právnych služieb, a to: 1/ prevzatie a príprava zastúpenia (§ 13a ods. 1 písm. a/), 2/ písomné podanie vo veci samej doručené súdu dňa 25.3.2015 (§ 13a ods. 1 písm. c/), celkom patrí vedľajšiemu účastníkovi odmena za úkony právnej služby vo výške 53,12 eur. K tejto odmene sa pripočítava paušálna náhrada miestneho prepravného a miestnych telekomunikačných poplatkov za 2 úkony vykonané v roku 2015 - 2x 8,39 eur, t.j. 16,78 eur, trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka celkom predstavujú sumu 69,90 eur, ktoré súd zaviazal uhradiť žalobcu v zmysle § 149 ods. 1 O.s.p. na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Bohadana Jakubisa, advokáta AK, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobca vo včas podanom odvolaní proti výroku rozsudku o trovách konania vedľajšieho účastníka namietal účelnosť vynaložených trov právneho zastúpenia. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 MCdo 5/2013. Rovnako poukázal i na absenciu súhlasu žalovaného so vstupom vedľajšieho účastníka do konania. Navrhol rozsudok v napadnutom výroku zmeniť a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) v zmysle zásad upravených v ustanovení § 212 O.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

Podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam o neúčelnosti úkonov právnej služby, odvolací súd poznamenáva, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky je aj to, že účastník konania, ktorý v konaní, spravidla v spore, uspel, má, zásadne, právo na to, aby sa mu nahradili všetky trovy, ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s uplatnením tohto základného práva.

Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnému účastníkovi alebo účastníkovi, ktorému to priamo priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusel zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom.

Súd rozhodujúci o priznaní náhrady trov konania je povinný vždy skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených úspešným účastníkom v spore, ako i skutočnosť, či nie sú splnené podmienky pre postup podľa § 150 O.s.p.; nie je rozhodujúce, či je tomu tak pri uplatnení práva alebo jeho bránení.

Je potrebné vziať na zreteľ, že účelnosť vynaložených nákladov je podmienkou ich priznania. Podmienkou je, že ide o výdavky potrebné na uplatňovanie, či bránenie práv účastníka konania. Súdu prináleží hodnotiť ako kritérium pre ich priznanie ich účelnosť, resp. nevyhnutnosť.

Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze.

Vedľajší účastník vstúpil do konania podľa § 93 ods. 2 O.s.p. s tým, že podľa § 93 ods. 4 O.s.p. má rovnaké práva a povinnosti ako účastník, pričom koná iba sám za seba. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že vedľajší účastník vstúpil do konania dňa 10.9.2014 a vo vyjadrení zo dňa 10.2.2015 poukázal na to, že výška odmeny za poskytnutie pôžičky je v rozpore s dobrými mravmi a tiež na to, že zmluva neobsahuje náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 písm. d/ a g/, preto sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Následne vzal žalobca žalobu v časti o zaplatenie 100 eur späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť, čím procesne zaviniť zastavenie konania. V prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá. V predmetnej veci preto súd prvého stupňa správne aplikoval ustanovenie § 146 ods. 2 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.. V dôsledku uvedených skutočností nárok na náhradu trov konania patril žalovanému, ako aj vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vystupoval na strane žalovaného.

Procesná aktivita vedľajšieho účastníka evidentne súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov (porov. rozsudok súdneho dvora Mostaza Claro C-168/05, bod 37, cit.: Okrem toho, smernica, ktorá smeruje k posilneniu ochrany spotrebiteľa, predstavuje podľa článku 3 ods. 1 písm. t) ES opatrenie nevyhnutné na splnenie poslania zvereného Spoločenstvu a, najmä, na zvýšenie životnej úrovne a kvality života v celom Spoločenstve (pozri analogicky v súvislosti s článkom 81 ES rozsudok Eco Swiss, už citovaný, bod 36).

Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania a jeho sankčná funkcia (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2011 sp. zn. 7MCdo 4/2010, cit. „Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zaviniť“, tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2011 sp. zn. II. ÚS 281/2011).

Dôležitá je pri trovách konania aj ich satisfakčná funkcia (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.12.2004, sp. zn. II. ÚS 31/04). Vedľajší účastník vstúpil do konania a úspešne namietal absenciu náležitosti zmluvy o revolvingovom úvere, ako aj neprijateľnosť zmluvnej podmienky, na základe ktorej si žalobca uplatňoval plnenie. Priznanie náhrady trov konania je preto náležité.

Zákonodarca v § 137 O.s.p. explicitne u právnických osôb zaoberajúcich sa kolektívnou ochranou práv zvýraznil v rámci indikatívneho výpočtu trov konania aj výdavky takejto osoby. Z dôvodovej správy „Navrhovaná právna úprava bude dopadať aj na ďalšie právnické osoby, ktoré sú v súlade s právnymi aktmi Európskej únie aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov, napr. vo sfére ochrany pred diskrimináciou, alebo vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. V týchto prípadoch budú osobitnými predpismi napr. zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Navrhovaná právna úprava bude predstavovať aj výrazný príspevok ku kolektívnej ochrane práv osôb“.

Judikatúra Súdneho dvora Európskej únie podporuje poskytnutie právnej ochrany aj právnickej osobe „Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovolávali právnické osoby, a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom“ (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-279/09). Niet dôvodu na výnimku ani v prípade vedľajšieho účastníka a jeho práve na náhradu trov konania.

Občiansky súdny poriadok v § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevyklučuje, aby sa vedľajší účastník nemohol dať zastúpiť zástupcom

a aby mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. U právnických osôb zameraných na kolektívnu ochranu práv môže ísť o rôzne záujmové zameranie a dokonca špecializáciu (napr. bytové spotrebiteľské veci, finančný trh a iné). Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom.

V prejednávanej veci vedľajší účastník na strane žalovaného sa k veci vyjadril a súd prvého stupňa, rovnako i odvolací súd v intenciách § 93 ods. 4 O.s.p. posúdil a dospel po zvážení všetkých okolností prípadu k záveru, že úkon vedľajšieho účastníka je v záujme žalovaného.

Vedľajší účastník ako osoba konajúca sama za seba bol z procesného hľadiska plne úspešný, a preto mu náhrada trov konania prináleží.

Zákon č. 353/2014 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, v § 93 ods. 3 O.s.p. sa za prvú vetu vkladá nová druhá veta, ktorá znie:

"Ak ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, 10b) súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada.". Tento zákon nadobudol účinnosť 1.1.2015. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel rešpektujúc ústavnú zásadu práva na spravodlivý proces k záveru, že vstup vedľajšieho účastníka do konania je potrebné posudzovať podľa zákona účinného v čase jeho vstupu. Je rozhodné, že vstup vedľajšieho účastníka do konania bol prvostupňovému súdu oznámený dňa 10.9.2014 a v rozhodnom období sa explicitne zákonom súhlas účastníka, na strane ktorého vystupovať v konaní mieni, nevyžadoval tak, ako to predpokladali právne predpisy účinné v čase oznámenia vstupu. Iba takýto ústavnokonformný výklad dáva zadosť vyššie spomenutej zásade práva na spravodlivý proces. Vo svetle týchto úvah odvolací súd pristúpil k preskúmaniu veci v zmysle ustanovení účinných v čase oznámeného vstupu (t.j. ku dňu 10.9.2014).

Majúc na zreteli uvedené odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku ako správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Neúspešný žalobca nemá právo náhradu trov odvolacieho konania. Vedľajší účastník, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, preto mu ju odvolací súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.